

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 023555 20 Увп
Бања Лука, 28.4.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхиње Ђурковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће записничара Тамаре Кочић, у управном спору по тужби Р. С., заступане по законском заступнику Правобранилаштво Р. С. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 6.9.2018. године Управа ..., Б. Л. (у даљем тексту: тужена), у предмету експропријације преосталих непокретности, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Округног суда у Бањалуци број 11 0 У 023555 18 У од 25.9.2019. године, у нејавној сједници одржаној дана 28.4.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке одбијена тужба против оспореног акта којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против тачке 3. диспозитива рјешења Подручна јединица у Л. број ... од 9.3.2018. године, којом се у смислу члана 11. Закона о експропријацији („Службени гласник РС“ број 112/06, 37/07, 110/08 и 79/15, у даљем тексту: ЗЕ) усваја захтјев ранијих сувласника за експропријацију преосталог дијела непокретности, означеног као к.ч број 981/14 (н.п. 1321/8) уписане у зк. уложак број 253 к.о. Д. и п.л. број 134 к.о. Д. Д., док је у тачки 1. диспозитива тог рјешења усвојен приједлог тужиоца да се у сврху изградње приступних путева на дионици аутопута Б.–Д., потпуно експропришу непокретности означене као к.ч. број 981/3 (н.п. 1321/1) и 981/13 (н.п. 1321/7) уписане у исти зк. уложак број 253 к.о. Д. и п.л. број 134 к.о. Д. Д., а у тачки 2. диспозитива наведено да је општи интерес за потребе изградње приступних путева на дионици тог аутопута, утврђен Одлуком Владе Р С. Број... од 1.12.2016. године и Одлуком о допуни те одлуке број ... од 20.9.2017. године, па у тачки 4. диспозитива констатовано да за експроприсане непокретности сувласницима припада право на правичну накнаду, која ће се одредити у посебном поступку споразумног одређивања накнаде, након правоснажности рјешења, па у тачки 5. диспозитива да корисник експропријације стиче право посједа експроприсаних непокретности даном правоснажности рјешења о експропријацији, уколико је до тада ранијим сувласницима исплатио накнаду за непокретности, односно предао у посјед другу одговарајућу непокретности, а у противном, даном исплате накнаде, односно предајом у посјед друге непокретности, уколико се ранији сувласник и корисник експропријације другачије не споразумију, те у тачки 6. диспозитива да ће се по правоснажности тог рјешења, извршити књижење тих непокретности као својина и посјед тужиоца, па у тачки 7.

диспозитива да ће се трошкови поступка експропријације одредити посебним закључком. Ставом 2. изреке пресуде је одбијен захтјев заинтересованих лица, Д. Б., Д. С., Д. С. и С. Б., за накнаду трошкова управног спора.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да је оспорени акт правилан, јер је на основу налаза и мишљења вјештака пољопривредне струке утврђено да су испуњени услови у смислу члана 11. ЗЕ, за експропријацију преосталог дијела непокретности означеног као к.ч. број 981/14 (н.п. 1321/8), у нарави њива шесте класе површине 1883 m², лоцирана на око 2 километра удаљености од мјеста становања С. Б., који је према властитом казивању посљедњих 10 година обрађивао, а која је прије била веће површине али је проласком аутопута дошло до смањења њене површине (по основу раније експропријације) тако да је преостао дио неправилног, троугластог облика, са конфигурацијом благо нагнутом према источној експозицији, с тим да и нема путне комуникације, те се више и не може користити за пољопривредну производњу јер је парцела јако закоровљена ниским и високим растињем, што онемогућава коришћење ширококоредне механизације и заснивање интензивне производње, при чему су присутни и остаци тешких метала и издувних гасова а и прашине, јер је парцела уз аутопут, сходно чему по свом положају, облику, рељефу, експозицији, потенцијалној плодности и површини, и није погодна за било који вид пољопривредне производње, тако да не постоји економска оправданост за њену обраду.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац оспорава њену законитост, из разлога предвиђених чланом 35. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), што се односи на повреду закона, другог прописа или општег акта и повреду прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари. Истиче да је првостепени орган поступио супротно одредбама члана 197. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18, у даљем тексту: ЗОУП) јер је дао образложење, које не само да је контрадикторно и паушално већ је потпуно нејасно и двосмислено, иако се ради о значајној површини парцеле од 1883 m², па ако би била експроприсана то би представљало велики терет за корисника експропријације. Додаје да првостепени орган није расправио приговоре изнесене на паушалне наводе вјештака пољопривредне струке да су ранији власници изгубили привредни интерес за коришћење тог земљишта, односно да је онемогућено даље нормално коришћење тог земљишта (иако има површину од 1883 m²), те да је парцела закоровљена, нагнута и самим тим непогодна за пољопривредну производњу, па да је раније била обрађивана, при чему је вјештак и прекорачио оквире своје струке расправљајући о постојању приступног пута, што је неспорно предмет вјештачења по вјештаку саобраћајне струке, у ком смислу је и приговорано током поступка. Предлаже да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Тужена у одговору остаје код разлога датих у образложењу оспореног акта, те предлаже да се захтјев одбије.

Заинтересована лица у овом управном спору, Р. С., Ж. С., Д. Б., О. Б., Д. Б.1, Д. С., Д. С.1, С. Б. П., сви из Д. Општина Л., те С. К. из А., Општина Л. и С. С. из М. Општина Л., а и С. Б. из Х. Општина П. те У. Б. из С., као и М. Ш., С. Ш. и М. Ш. из Н. – Република Хрватска., те И. Б. из Б. – Република Црна Гора, Р. С. из Н.С.- Енглеска. и Д. П. из С. – Данска, нису дали одговор на захтјев.

Размотривши захтјев, одговор тужене, побијану пресуду и остале прилоге у спису предмета, по одредбама члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произилази да је по основу приједлога тужиоца, заснованог на поменутој одлуци Владе Р. С. о утврђивању општег интереса, којом је утврђен општи интерес за изградњу приступних путева на дионици аутопута Б.–Д., Подручна јединица Л. донијела рјешење којим се усваја приједлог за експропријацију непокретности наведених у тачки 1. диспозитива тог рјешења, с тим да је у тачки 3. диспозитива усвојен захтјев ранијих сувласника за експропријацију преосталог дијела непокретности, у смислу члана 11. ЗЕ, а уз обавезу да ће се за експроприсане непокретности, бившим сувласницима исплатити правична накнада, по правоснажности рјешења, те уписати право својине и посједа у корист тужиоца, како је све то и наведено у диспозитиву тог рјешења. Против тог рјешења, у погледу тачке 3. диспозитива којом се усваја захтјев ранијих сувласника за експропријацију преосталог дијела непокретности, тужилац је изјавио жалбу, која је оспореним актом одбијена као неоснована, а оспорени акт је оснажен побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна а смим тим и законита.

Чланом 11. ЗЕ је прописано да ће се на захтјев власника експроприсати и преостали дио непокретности, ако се при експропријацији једног дијела непокретности, утврди да власник нема привредног интереса да користи преостали дио, односно ако је усљед тога на преосталом дијелу онемогућена или битно погоршана његова дотадашња егзистенција или му је онемогућено нормално коришћење преосталог дијела непокретности.

Како је у проведеном поступку, на основу налаза и мишљења вјештака пољопривредне струке, неспорно утврђено да су ранији сувласници преостале непокретности, у нарави њиве шесте класе у површини од 1883 m² означене као к.ч. број 981/14 (н.п. 1321/8) изгубили привредни интерес за њено коришћење, имајући у виду да је била у саставу парцеле укупне површине од 9.410 m² на којој су се бавили ратарском производњом, сијући кукуруз, стрна жита и крмно биље, па да је проласком аутопута (по основу раније експропријације) дошло до смањења површине парцеле, тако да је преостали дио неправилног, троугластог облика, са конфигурацијом благо нагнутој према источној експозицији, при чему је парцела остала потпуно без путне комуникације, тако да не постоје приступни путеви којима би јој се могло приступити, те да је усљед раније експропријације и закоровљена ниским и високим растињем, тако да је онемогућено коришћење широкоредне механизације и заснивање интензивне производње, па код постојање и остатака тешких метала, издувних гасова и прашине усљед проласка аутомобила аутопутем, то предметна парцела по свом положају, облику, рељефу, експозицији, потенцијалној плодности и површини, и није погодна за било који вид пољопривредне производње, како је то правилно утврђено првостепеним рјешењем. То рјешење је у том дијелу правилно потврђено оспореним актом, те оснажено побијаном пресудом, о чему су у побијаној пресуди дати јасни и аргументовани разлози, које у свему прихвата и овај суд.

При томе су без основа приговори тужиоца да је образложење првостепеног рјешења, а засновано на поменутом налазу и мишљењу вјештака пољопривредне струке,

паушално и контрадикторно, јер су у том налазу управо наведени поменути разлози на основу којих је утврђено да ранији сувласници немају привредног интереса за коришћење преосталог дијела непокретности, које је услед раније извршене експропријације и проласка аутопута остало у наведеној површини и облику, тако да због изнесених разлога и није погодно за било какву пољопривредну производњу. Сходно томе, није од утицаја што преостало земљиште има површину од 1883 м², јер је због изнесених разлога непогодна за пољопривредну производњу, па тако да ранији власници и немају економски интерес за њено коришћење. С тим у вези је без утицаја и приговор тужиоца да је вјештак пољопривредне струке прекорачио оквире своје струке тиме што је констатовао да преостало земљиште нема приступног пута, што је надлежности вјештака саобраћајне струке, а то из разлога што уопште није спорно да преостало земљиште нема приступног пута, сходно чему и није било потребно да се на ту околност проводи вјештачење по вјештаку саобраћајне струке.

Због изнесеног, по оцјени овог суда у побијаној пресуди нису остварени разлози из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а, па се предметни захтјев одбија, на основу одредбе члана 40. став 1. ЗУС-а.

Записничар
Тамара Кочић

Предсједник вијећа
Страхиња Ђурковић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић